

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Tăria monarhiei noastre.

Sibiiu, 12 Maiu n.

Dușmanii mari și mici ai monarhiei noastre austro-ungare s'au înșelat amar în socotelile lor și în așteptările legate de actualul mare războiu, pus de ei la cale. Credeau adecă, cumcă popoarele nemulțumite cu soarta lor din monarhia austro-ungară vor rămânea toate cel puțin pasive în fața războiului, dacă nu se vor răsvrăti cumva și vor pune și ele mâna pe arme, nu în contra dușmanului, ci pentru eliberarea lor proprie, cu ajutorul dușmanului, de sub domina de până acum.

Așa credeau dușmanii noștri, dar lucrurile nu așa s'au întâmplat. La glasul de chemare al bătrânului nostru Monarh au răspuns cu supunere toate neamurile din monarhie și toate au căutat să se întrecă în mărirea jertfelor aduse pe altarul patriei.

S'a întâmplat ca în familia, în care certele și neînțelegerile sunt vecinice la ordinea zilei, dar când se apinde casa, sar toți cei din casă, ca să o salveze, să stângă focul, pentru că e casa tuturor. Au sărit și popoarele monarhiei noastre austro-ungare, toate, ca să o apere de dușmanii mulți și puternici, căci a lor e și a lor vreau să rămână.

Și tocmai în aceasta reșede tăria monarhiei noastre, în faptul, că în vreme de mare primejdie popoarele ei îndușmănite și certate între oaltă dau uitării toate neînțelegerile și toata supărările, pentru că umăr la umăr, braț la braț, ca fiii cumiți și iubitori ai aceleiași mame, să o apere de umilire și de subjugare. După ce va trece primejdia, se va continua apoi cu siguranță reclamarea drepturilor cetățenești și a îmbunătățirilor dorite din partea popoarelor cari încă nu sunt împărțite de ele, și se sperăm, că de astădată cu bun succes, pentru că dacă fii buni și credincioși ai patriei am fost toți în vreme de primejdie, egali trebuie să fim și la drepturi toți în vreme de pace. Dacă ne-am putut înțelege atât de bine în zilele grele și amare, va trebui să ne înțelegem tot atât de bine și în zilele de liniște și de pace.

Dar nu numai în credința atât de frumos dovedită a popoarelor monarhiei austro-ungare față de tron și patrie reșede tăria monarhiei noastre, ci și în delimitarea ei, în granițele ei puternice naturale, cari îngreunează mult o invasiune a dușmanului, fie el oricât de puternic. Monarhia noastră e astfel compusă, încât, — vorba istoriografului ceh Palacki, — dacă ea n'ar exista, ar trebui să fie creată. Tema aceasta o tratează cu multă pricepere domnul Tufescu, într-o lucrare mai lungă, publicată sub titlul: »*România și conflația europeană*«, în ziarul bucureștean »*Moldova*«. Interesantele păreri ale autorului lucrării sunt în privința aceasta următoarele:

I.

Unul dintre motivele pentru cari ne îndeamnă rusofilii, să ne aliam cu tripla înțelegere, este *slăbiciunea Austro-Ungariei*. Ei pretind, că monarhia habsburgică este un soi de cocioabă, care nu poate rezista nici la cea mai mică sgduitură; este un conglomerat politic, menit a se descompune și a dispărea din rândul statelor europene. De aci urmează, că noi trebuie să ne folosim de războiul actual, pentru a cuceri provinciile românești de peste Carpați.

Afirmând astfel de lucruri, rusofilii se înșală, sau voesc a înșela pe alții. În adevăr, s'a zis când-va: »dacă n'ar exista o Austrie, ar trebui să fie inventată«. Întâmplarea a făcut însă, ca să existe o Austrie, creată de natură, de aceea dânsa va dăinui atâta vreme, cât va fi o Europă. Austro-Ungaria prin urmare nu poate să dispară dintre statele Europei. Iar dacă diplomații ar căuta să o nimicească, ea s'ar închea din nou, mai târziu. Pentru a ne da seamă de acest mare adevăr, trebuie să căutăm a cunoaște Austro-Ungaria din toate punctele de vedere.

Austro-Ungaria este o vastă regiune din Europa centrală, cuprinsă între munții Carpați, munții Alpi și munții Bohemiei.

Carpații orientali și cei galițieni formează hotarul Austro-Ungariei despre ost și nord-ost. Acești munți se pot păzi cu ușurință în timp de pace și se pot apăra cu înlesnire în vreme de război; căci nici un popor barbar n'a putut trece peste Carpații orientali în evul mediu, ci toate au intrat în Austro-Ungaria de astăzi prin Galiția, pe unde și Muscalii se căznesc în zadar de mai multe luni ca să-i escaladeze.

Alpii orientali și cei Dinarici umbresc Austro-Ungaria despre vest și sud-vest, despărțindu-o de Elveția, Italia și țărmul Adriaticei. Acești munți sunt mai înalți decât Carpații și au pe dânsii, în apropiere de Elveția, omăt vecinic și ghețari. În această parte deci Austro-Ungaria este mai bine apărută încă decât spre răsărit. Munții Bohemiei formează apoi hotarul monarhiei despre nord-vest, însă ei sunt mai mici decât Carpații și Alpii, de aceea Bohemia a fost de multeori încălcată de armatele ce veneau din spre Germania.

De aici se vede, că *Austro-Ungaria este țara cea mai bine delimitată din Europa*, deoarece este înconjurată din toate părțile cu munți, cari se pot apăra cu ușurință în orice anotimp. Galiția și Bucovina nu se țin de Austro-Ungaria, deoarece ele sunt dincolo de Carpați. Din contră, Bosnia și Sârbia fac parte din aceeași regiune naturală, măcar că sunt despărțite de ea prin Dunăre și Sava. În limitele de mai sus Austro-Ungaria are o întindere mai mare decât a Franței sau Germaniei.

În mijlocul Austro-Ungariei se întinde o câmpie vastă — vechea Pa-

nonie, sau *pusta ungurească* de astăzi, iar spre nord-vest de aceasta se găsesc alte câmpii, mai mici: șesul Ungariei de nord și al Vienei. La marginea de ost a monarhiei se înalță podișul ardelenesc, adevărată cetate naturală înconjurată de munți din toate părțile. Ardealul este înclinat dela ost spre vest, unde comunică cu *pusta* prin văi largi și adânci. Din contră, văile cari stabilesc legătura cu câmpiile Munteniei și Moldovei, sunt înalte și foarte înguste. Această împrejurare ne explică, pentru ce Ardealul a fost alipit întotdeauna, din punct de vedere politic, la câmpia ungurească. Un popor bine organizat militărește și instalat în Ardeal, poate stăpâni cu ușurință Ungaria, Muntenia și Bulgaria, Moldova și toate țările de peste Carpații orientali, până aproape de Nipru.

Dacii au încercat de a forma aceea un stat puternic, însă ei au fost bătuți și supuși de Traian, care a înțeles importanța Transilvaniei, pentru a apăra în contra barbarilor Mesia și Panonia.

Mai târziu, Ungurii, Turcii și Austriacii au căutat să pună stăpânire pe Ardeal, pentru a predomina țările înconjurătoare. Iată pentru ce Ungurii nu vor ceda nici odată Ardealul de bună voie, căci învoindu-se la aceasta, ei s'ar pune singuri sub hegemonia stăpânitorilor acestei țări.

La marginea de nord-vest a Austriei se înalță podișul bohem, care este mai puțin apărat pe la margini decât Ardealul. Fundul acestui podiș este înclinat către Germania, pe când munții înconjurători îl despart de această țară. Această împrejurare ne explică, pentru ce Bohemia a fost unită politicește, când cu Germania, când cu Austria.

Toate ramurile Alpilor și ale Carpaților se lasă încet către centrul Austro-Ungariei, unde se termină prin dealuri. Climatul este pretutindeni același: moderat pe podișuri și prin văile munților, variabil în câmpiile centrale, ploi abundente la munți, suficiente la șes.

Un nou împrumut de războiu. Inaltul nostru guvern a aflat de necesar a face un nou împrumut pentru acoperirea cheltuielilor de războiu. Prospecele sunt publicate, iar subscrierile au să se facă *în zilele din 13—26 Maiu n. c.* Condițiunile sunt avantajoase. Cursul e 97 cor. pentru 100 cor. și interesele garantate de stat 6%. Împrumutul se plătește în patru rate de câte 25%. Escelența Sa, Inalt-preasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, atrage atențiunea preoțimei noastre, într'un circular mai nou, asupra avantajilor materiale, pe cari le oferă împrumutul, și face călduros apel la cler și popor, se aducă și de astădată jertfa cerută de patrie, subscriind fiecare după puterile sale sume cât mai însemnate la acest nou împrumut, pentru că, precum »soldații noștri își varsă sângele în războiu, tot asemenea și noi, cei

de acasă, datori suntem a veni cu obolul nostru în ajutorul patriei mame în aceste zile grele, cari ne apasă pe toți deopotrivă». Suntem siguri, că glasul Escelenței Sale va fi ascultat și de astădată.

Intrarea Austro-Ungariei în războiu.

(Urmare).

Astfel monarhia stătea înaintea necesității de a purta războiu pe două fronturi, spre a-și apăra existența: în nord contra Rusiei, cu numărul seu de locuitori de 173 milioane de oameni, în sud contra Sârbiei, cu armata sa experimentată și călătită în două campanii victorioase și cu aliații ei din Muntele-negru. Căci și Muntele-negru s'a asociat dușmanilor monarhiei. De oarece bărbații apți la serviciul armelor fac cam a zecea parte din populație, Austro-Ungaria cu 5 milioane, sumă rotundă, avea să reziste nu numai unei superiorități în treite de 17 milioane soldați ruși, ci să combată peste jumătate de milion de Sârbi și Muntenegrini.

Ce-i drept, nouă ni s'a alăturat Germania, cu 68 milioane locuitori, așadar 7 milioane soldați în sumă rotundă, bine armați și grijiți. Cu aceasta însă s'au sculat împotriva celor două puteri centrale un șir întreg de dușmani puternici, cari pândiseră de lung timp momentul oportun și pregătiseră de cu vreme atacul lor perfid, spre a frânge avutul economic al Germaniei, stârnitor de atâtea gelozii.

Superioritatea dușmanului, ca număr, fu mărită prin faptul acesta; însă spre favorul puterilor aliate centrale era vecinătatea strânsă a celor două împărății, comunitatea necondiționată a intereselor și armonia completă a voinței militare, produsă prin conlucrarea fidelă de mulți ani, cari se arată într-o unică manifestare de putere, pe când pe partea dușmană separarea ca spaț a terenurilor de stat și un șir de contraste, cauzate în toată dezvoltarea politică și numai acum ca nevoie nivelate, a trebuit să aibă ca efect pentru conducerea armatei toate slăbiciunile unui războiu de coaliție. Cât de greu cumpănesc aceste desavantaje, ne arată aproape fiecare pagină a istoriei.

Bazele planului de războiu pentru campania introductivă erau dictate puterilor centrale prin necesitatea împrejurărilor. Germania a trebuit să se îndrepte cu forța ei principală mai întâiu contra dușmanilor din vest, cari ca dislocație de trupe și ca rețea de comunicație puteau să apară întâiu pe plan și puteau deveni primejdioși pentru părțile cele mai bogate în industrie ale Germaniei. După datele de organizație, cunoscute încă din timpul păcii, ordinul de mobilizare a aruncat la frontiera germană 45 divizii de linie și 19 divizii de rezervă, mai departe 19 brigade de rezervă, la un loc aproape 73 divizii franceze de infanterie, la aceste trebuiau să se mai socotească 6 divizii belgiene și 6 divizii

engleze, gata la moment pentru războiul de pe continent, o masă de 85 de divizii. Germania a trebuit să întrebuințeze din cele 100 de divizii de linie și de rezervă cel puțin 91 pe teatrul de război vestic. Impotriva dușmanului ostic rămăneau afară de formațiunile miliției teritoriale numai zece divizii, cărora li s'au putut trimite întăriri abia mai târziu, după ce s'a scutit teritoriul propriu de dușmanii de vest.

Războiul contra Rusiei trebuia privit din capul locului ca o luptă îndelungată contra numărului. Atât puterile sale militare pregătite, cât și cele ce le mai putea scoate din rezervorului seu mare de oameni, le putea aplica numai încet, presupunând chiar organizația cea mai bună. Această împrejurare excludea sfârșirea războiului contra Rusiei într-o campanie scurtă. În loc de a căuta o singură lovitură victorioasă, trebuia să ne mulțămim de a întrebuința superioritatea noastră ca factori morali ai armatei; instrucție, nivel de cultură, spirit al trupelor, spre slăbirea încreștă a colosului, spre a stabili cu timpul un echilibru de puteri, care la urma urmelor trebuie să ducă la izbândă.

În vederea efortului mare al Germaniei, necesar în vest, problema aceasta i-a revenit în partea cardinală numai Austro-Ungariei, în faza întâia a războiului; monarhia n'a putut să se mărginească de a rezista puterilor rusești la o înaintare contra teritoriului nostru, ci trebuia să caute în tot chipul de a atrage asupra sa cât de mari părți din armatele rusești de câmp, ce se puneau mereu pe picior de război, și de a le opri astfel să ducă lovitura chiar în inima Germaniei, în spatele trupelor ce luptau în vest. Părea doar alianța cumpărată cu mulți bani francezi să prescrie Rusiei, de a aduce ajutor nemijlocit aliaților din vest, prin o navală în Germania.

În ce mod potrivit a fost rezolvită această problemă grea și plină de jertfe de armata noastră vitează în lupte grele, se poate cunoaște abia atunci, dacă se aruncă o privire asupra evenimentelor din campania introductivă polono-galițiană a marii lupte, care de mai bine de opt luni ține în suspensiune atenția, nu numai a celor interesați, ci și a popoarelor neutrale și pune în umbră toate prestațiunile de luptă ce le-a produs până acum vrajba dintre popoare.

În momentul, când intervenția Rusiei a aprins conflagrația europeană, pentru Austro-Ungaria sudul deveni un teatru de război secundar, pe care se puteau întrebuința numai atâtea puteri, câte erau de neapărată nevoie pentru menținerea situației no-

stre în Balcani. Deoarece Sârbia putea să trimită în câmp 10 divizii de infanterie din apelul I, 5 divizii din apelul II și 4 din al III-lea, iar întreaga putere armată a Muntenegrului s'a putut socoti cu patru divizii, se păreau de trebuință din partea noastră pe teatrul sudic 11 din cele 49 divizii ale armatei și celor două miliții teritoriale. Rămăneau deci 38 divizii de infanterie disponibile pentru problema principală din nord.

(Va urma).

Războiul.

Înaintarea trupelor noastre și a celor germane pe frontul din Galiția se face fără pedecă. Dușmanul se retrage mereu cu pierderi enorme. După rapoartele de până acum, numărul prizonierilor se urcă la peste 100.000 și numărul lor crește mereu, pentru că altă scăpare pentru trupele rusești, cari se retrag din Carpați, nu este, decât predarea, fiindcă sunt încunjurate de trupele noastre și de cele germane. Dacă va voi și bunul Dumnezeu, în scurtă vreme Galiția va fi curățită de Ruși. Lupte noi s'au dat și la granițele Bucovinei, unde Rușii au încercat să atace trupele noastre, dar au fost respinși cu pierderi mari. Pe celelalte fronturi nu a fost nici o schimbare.

Mijloacele succesului.

— Tineretului nostru. —

XXXI.

Impărtește ca să învingi.

Unul dintre cele mai supărătoare lucruri pentru statornicia oamenilor în întreprinderile lor este abuzul ce-l fac de facultatea de a *abstrage și generaliza*, o facultate care bine întrebuințată constituie cea mai excelentă prerogativă a inteligenței omenești. A-ți întoarce ochii dela amănunte și a te înălța la noțiuni esențiale, pe terenul speculativ înseamnă a ajunge la știință; dar pe terenul vieții practice metoda aceasta ne depărtează adeseori dela calea cea adevărată și ne clatină statornicia.

Realitatea practică se compune numai din cazuri *singulare*, tot așa în practica vieții trebuie să ne așteptăm la evenimente *singulare*, nu *universale*. În aceasta, pe lângă alte avantaje, statornicia află un puternic sprijin.

Dacă un tânăr de cincisprezece ani, care abia acum a eșit, ori poate nici n'a ieșit încă din starea copilăriei, își închipuiește, că *trebuie să muncească* din greu timp de *cinci* ori de *zece* ani, spre a-și croi o poziție în lume, ușor poate să descurajeze, pentru că cine ar fi în stare să reziste năcazurilor atâți amar de ani? De altă parte va găsi un bun pretext să se dea lenei. Dacă mai avem *zece* ani, sau chiar numai *cinci*, putem să ne mai jucăm o *lunișoară* două, sau măcar o *săptămână*! Și jocul acesta de gândire se repetă, iar clipele zboară, zilele se fac luni și lunile ani...!

Acest fel de gândire este cu mult mai răspândit decum s'ar crede și se întemeiază pe facultatea noastră de a *abstrage și generaliza*. Ne închipuim cei *cinci* ori *zece* ani ca un period de timp *solid* și lucrul ce ne așteaptă ca o *singură* masă de muncă enormă. Ce umeri ar putea să suporte o muncă de *cinci* ani? E întocmai ca și când ți-ai pune înainte 1825 de pâni, atâția punți de carne, și ți s'ar zice: «Îndrăzni-vei să mănânci toate aceste?» «Ce grozăvie! te-ai grăbi să răspunzi, mâncarea aceasta nu e pentru un om, ci pentru un întreg batalion!» *Alege vremea*, ziceau filozofii din vechime. Aceste bucate ar fi de ajuns să hrănească un batalion pe o zi... dar în *cinci* ani și tu le mănâci toate... și poate mai mult.

Așa este și cu munca ce trebuie să o îndeplinim, ca să studiem, ori să învățăm o profesiune, așa este chiar și cu *virtutea*, pentru că fiecare virtute reclamă muncă. Dacă în urma unei abstracțiuni absurde ai forma un singur bloc din tot lucrul ce ai să-l faci în tineretea ta, ți se va părea așa de mare, încât nu vei avea curajul să-l începi. Dacă ți s'ar aduce cele 1825 de pâni ca să le mănânci odată, numai vederea lor ți-ar tăia orice poftă. Dar spune, că le vei mânca în 1825 de zile, și ți se vor părea puțin lucruri aceste pâni, cari văzute deodată, s'ar crede cu neputință de consumat.

Impotriva acestei temeri, care e înfățișată în proporții uriașe de imaginația juvenilă, și din care se naște cea mai mare primejdie pentru statornicie, trebuie să aplicăm următoarea axiomă, atribuită lui Filip Macedoneanul: *Impărtește ca să învingi!* Nu consideră niciodată totalitatea greutăților, ce ai să învingi, ci consideră numai ce trebuie să faci ori să suferi în *momentul de față*, pentru că acesta e adevăratul caracter al lucrurilor practice din viață!

Toate lucrurile neplăcute din viața noastră au această însușire prețioasă, că trebuie să se petreacă în timp, iar timpul nicicând nu ne aduce două clipe deodată, ci totdeauna una după altă. Astfel durerea ori lucrul, bucuria ori plăcerea din momentul de față nu se poate asemăna deplin niciodată cu durerea ori cu lucrul din clipa anterioară sau din cea următoare; dar fiecare zi, fiecare oră, fiecare minut și fiecare secundă își are *truda* sa proprie, și în momentul respectiv numai cu aceasta avem să luptăm.

Ce te împedecă? Ce te duce la nestatornicie? Greutatea muncii? Ei bine, dacă ar trebui să lucrezi *deodată* cât într-o lună, ori cât într-o zi numai, îți mărturisesc, că ar fi o stare de nesuferit. Dar oare nu poți să lucrezi o oră? Ce zic o oră? Nu poți să lucrezi în *clipa de față*? Pentru că aceasta e legea veritabilă a muncii, ori cel puțin *îndulcirea pioasă* a ei, că nu avem să muncim tot într-o clipă, ci avem să muncim numai în clipa de față, și apoi... Dumnezeu se va îngriji de noi! Dacă ne dă de lucru, ne va da și tărie și răbdare!

Dar nu munca din clipa de față nimicește statornicia, ci *teamă falsă* de o muncă lungă, de luni și de ani, pe care imaginația o face să apese *deodată* asupra spiritului nostru.

Spre a combate această teamă deșartă și spre a ne feri voința slabă de primejdia nestatorniciei, avem un mijloc bun. Acesta este: să ne facem planuri în fiecare dimineață numai *pentru ziua respectivă* și în fiecare seară numai *pentru seara respectivă*, fără ca să ne gândim la *ziua de*

mâne. În sfârșit nici nu știe nimenea ce se va întâmpla mâne. Știm noi oare că va exista mâne pentru noi?

Și nătarăii rezonează câteodată în chipul acesta, dar concluzia ce o scot este neghiobă, cum se potrivește mai bine cu neghiobia lor ce nu poate fi disimulată. Nu cugetă decât la momentul de față și nu se încred în ziua de mâne ori se îndepărtează cu gândul de ea și așa folosesc prezentul pentru toate nebuniile și zădărniciile lor.

Nu e nici un rezon să facem așa. Înainte de toate *fiecare clipă* ce ne este dată avem datorința să o folosim bine, cu vrednicie și cuminte. Apoi cu toate că nu știm ce va fi mâne, totuși e *posibil și probabil*, că ziua de mâne va fi pentru noi ca și cea de azi, dar totdeauna e sigur, că mâne ne va apăsa răspunderea pentru faptele ce le săvârșim azi.

De aci urmează, că dacă este *lucru cuminte* să nu ne preocupăm de greutatea zilei de mâne, pentru că nu știm dacă vor avea realitate efectivă, este tot așa de *fără minte*, ca să abuzăm de ziua de azi, ca și când mâne n'ar mai avea să răsără soarele pentru noi. Pentru că este *sigur*, că vom avea să suportăm acum și totdeauna răspunderea pentru purtarea noastră din ziua de azi.

Această greșală, această primejdie înlăturată odată, de sigur, vom afla mare alinare și ușurare, în ce privește dificultatea de a ne preocupa numai de clipa prezentă. Cine ar putea să nu rămână statornic în împlinirea datorințelor sale în cursul unei zile, știind, că această statornicie nu-l va costa cine știe ce oboasă mare? Și se știe, că trebuie să rămânem statornici în împlinirea datorințelor numai o zi, sau dacă vreți mai exact, numai *dintr-o zi până în cealaltă*! Și statornicia aceasta, ținută zi de zi ne va procura în viața aceasta o fericire *definitivă*, ne va asigura *succesul social* și apoi pe cel *omenesc*.

Să nu se lase nimenea amăgit de perspectiva falsă a *asprimei* muncii. Munca de mâne n'avem să o îndeplinim cu *forțele de azi*; dacă ziua de mâne ne aduce lucru nou, ne va aduce și puteri nouă. Ca să ne referim la exemplul citat deja, dacă ziua de mâne ne aduce o nouă pâine, noi încă vom avea poftă nouă și foamea ne va face, nu să o suportăm numai, ci să o aflăm chiar gustoasă.

Acest sistem de a împărți duce cu atât mai ușor la învingere, cu cât se știe, că repetarea constantă a faptelor virtuose formează *obișnuința*, care ni le face suportabile, chiar dulci și plăcute.

Abuzul indicat deja al facultății de a *generaliza* influențează într-un mod cu totul deosebit asupra statorniciei multora. Ii duce la *pesimism*, care îi face să sufere în sufletul lor și această suferință le oferă destule motive, ca să se desiluzioneze de toți și de toate.

Lupta este o lege a vieții noastre; și nu este cu putință să ne închipuim luptă fără părți rele și întâmplări neprevăzute și supărătoare. Pentru cei curajoși, și chiar pentru cei mai norocoși, învingerea finală este mângâierea cea mai înaltă; laurii le acoper ranele, gloria triumfului îi face să nu-și mai aducă aminte de ele și să-și uite durerile.

Dar este un însemnat număr de tineri, cari la prima întâmplare nenorocoasă cred că au pierdut totul și se socotesc

FOIȘOARĂ.

După o sută de ani.

— Jubileul studențesc. —

Una din cele mai caracteristice instituții germane, *Burschenschaft-ul*, își serbează jubileul de 100 de ani existenței. Festivitatea, având în vedere vremile de război, se va restrânge în cadre modeste: Burșii, studenții universitari, în majoritate preponderantă, se găsesc la front.

Publicul cel mare dela noi cunoaște studențimea aceasta mai mult din coloanele umoristice ale revistelor săptămânale, cu deosebire din *Fliegende Blätter*. Caricaturile izbucnute, cu chiourile rotunde și cu murele crestate la prietaj de menzură, și glumele debitate asupra lor, au devenit celebre aproape în toate locurile.

Corporațiile studențești de altfel, — despre al căror trecut dăm în cele următoare câteva notițe după publicații străine, — nu sânt de origine germană. E-le au existat în veacul al 12-lea în *Bologna*, *Montpellier*, *Paris* și în alte orase din sudul și apusul Europei, unde învățați vestiti țineau prelegeri libere, la care se intruneau fiii tuturor națiunilor. În aceste scoale libere profesorii și studenții stabileau anumite reguli sociale, obligatoare pentru toți, fără deosebire de naționalitate. Aici sânt de căutat primele urme de asociațiuni studențești.

În mijlocul ve hilor corporații de studenți n'a stăpânit totdeauna disciplina severă; adeseori părțile bune ale întovășirii au fost covârșite de moravuri ușoare și viață desordonată.

În secolul al 15-lea, când universitățile au ieșit de sub supremația bisericească, dubl preotese a fost înlocuit cu spiritul militar sau cavaleresc. Conduita studenților nu numai că n'a putut să se îndrepteze, ci dimpotrivă, s'albășcia neobișnuit și violenta desfrânare au luat dimensiuni, de care astăzi nu putem să ne facem închipuire.

Starea de lucruri nu s'a îmbunătățit în veacurile următoare. Dreptul de a purta arme a dat naștere nebuniei de a se bate în duel pentru orice nimicuri, destoinicia bețiilor provoca orgii, de li se ducea vestea în a doua jumătate a secolului al 18-lea studenții corporațiilor pierduseră dreptul de a purta arme; dar mania duelului s'a conservat și mai departe.

Tot în vremea aceea s'a dat o nouă organizare societăților de studenți, s'au înființat adevărate reuniuni secrete în felul ordinului francmasonilor. Mai ales pe malurile Rinului se cultivau reuniunile secrete, propagandă cu răvnă obiceiul, impus cu forța, de a *duela* și a *bea*. Obiceiul se păstrează intact în cercurile burșenșafturilor actuale dar, — spre deosebire de contemporani, — cei vechi obligau pe toți membrii ordinului secret studențesc să cerceteze prelegerile regulate, — un obicei cu totul contrar na-

turii corporațiilor studențești mai vechi și mai nouă.

Războaiele de libertate dela sfârșitul veacului al 18-lea au modificat organismul acestor corporații. Grupările secolului următor, al 19-lea, se fac din punct de vedere național. De atunci datează așa zisele *Burschenschaft-uri*. Titlurile lor conțin numirile vechi teritoriale și etnologice mai mult ca semne decorative.

Numele răsunător ascunde însă de obicei societăți veritabile de dușii și băutori, mai rar întruniri în scopuri de gimnastică, de știință, de artă sau de religioane. Legile lor se ocupă, în partea cea mai mare, cu exteriorul vieții, cu distracțiile și afacerile de onoare, și foarte puțin sau de loc cu studiile universitare.

Fiecare „Bursch“ jertfește *trei* ani din timpul său dela universitate. În anul prim i se zice *vulpe* (*Fuchs*) și are să se supună poruncilor celor „bătrâni“: să bea, să sadă, să vorbească, toate la poruncă, și firește să iasă la menzură, până când i se impodobește fața cu cel puțin o tăietură, care să se cunoască dela distanță! După un an nu mai e vulpe, ci burș în formă cuvenită. Individualitatea omului însă nu se valorează. În burșenșaft nu există individ; corporațiunea ia masa, corporațiunea se plimbă, corporațiunea bea, corporațiunea pune la cale afacerile de onoare, — toate se fac numai prin corporațiune. Dar așezăminte lor și dispun de aranjamente princiare! Unele

burșenșafturi au clădire proprie și cupeu servitori au toate, ear fondurile celor mai multe formează averi considerabile.

Burșii albaștri dela München au avut în mijlocul lor pe Bismarck ca membru cu titlul *alter Herr*, pe care în corporația aceasta îl poartă și împăratul Wilhelm.

Se numesc și câțiva români cari au făcut parte din corporații. De alt cum un student sărac nu-și poate permite luxul de a intra în cutare corporație studențească. Tinerul nu e primit înainte de-a arăta, cât venit are într-o lună. Se cer cel puțin două sute de mărci. Unele societăți pretind dela membri să aiba minimul de *trei* mii de mărci de fiecare lună.

Burșii reprezintă eleganța în felul de a se îmbrăca, la festivități își pun costume luxuoase, sabie, mănuși de cavaleri medievali, și se prezintă pretutindeni, cu excepția — universităților.

Părintele german e îmbrăcat cu ideea, că odorul său n'are să prindă cartea în mână timp de trei ani. Se mângâie, că băiatul său în vremea aceasta joacă un rol, câștigă legături, maniere sociale, se învârtă în lumea „bună“, chiar și dacă trebuie să se alege cu obrazul cam ciopărtit al adevăratului burș, „hreidig“, cum se zice. Bătrânul de acasă mai știe, că după trei ani se sfârșește „comedia“; atunci studentul își vede de carte, învață ziua și noaptea, nu mai gândește la duel și la băutura și la altă piradă, ci își trece examenele fără șovăire,

morți; din astfel de gânduri se naște descurajarea și inerția. Aceștia se aseamănă cu soldații descurajați, cari pleacă la bătaie convinși de inferioritatea lor și astfel este imposibil să lupte cu vitejie.

Dela cel dintâu pas făcut în viața socială te-ai întâlnit cu un refuz; ți-a fost preferit un tovarăș despre care ești sigur că-ți este inferior și prin urmare că n'a putut să-ți treacă înainte decât în puterea unei *recomandări* ori în urma *nedreptății* superiorilor. Din aceasta scoți concluziunea, că este absurd să muncești, ca să seceri succese, că nu e nimic mai bine decât să ai un *protector*, și că prin urmare e păcat să-ți mai dai silința să înveți și să lucrezi!

Ajunge cât de puțină gândire serioasă spre a vedea, că întreg rezonamentul acesta atârână în aer și vom înțelege repede, că urmat poate duce numai la lene și neizbândă!

Ce zici? Că ți s'a făcut o nedreptate? Fie, să numărăm: o nedreptate! Zici că ai fost răsturnat prin o *recomandare*? Fie și aceasta și să ne însemnăm: o recomandare! Și ce concluziune scoți din aceasta?... Că în această societate *indecență* — notează-ți că amândoi facem parte din ea — *totul* este *nedreptate*, nimic nu se poate dobândi decât prin *recomandări*! Dar unde ai studiat logica? Și dacă ai studiat-o, nu te-a făcut să te *împedeci* de examen? În cazul acesta poți să-ți notezi încă o *nedreptate* și poate încă o *recomandare*!

Cine se îndoaiește, că n'ar fi, și că n'ar fi fost niciodată în lumea aceasta *necurată* astfel de neorânduie și încă multe altele? Inșă a concluda din aceasta, că totul e corupție și putrejunie, că nu întâlnim nici căiri virtutea și valoarea, însemnează a gândi cu picioarele, ca să cruțăm capul de acest lucru! Nu, prietene, nu! Mărturisesc, că sunt excepțiuni dela regulile ce le-am stabilit, după cum sunt *monstri* în natură! Precum monstrii sunt eschiși din istoria naturală și sunt abandonți unei științe nouă ce se numește *teratologie*, tot așa trebuie relegate la *patologia morală* cazurile de care mi-ai vorbit și multe altele pe cari nici nu le știu. Dar nu trebuie să le considerăm ca *tipuri organice*, pentru că nu sunt decât abateri monstruoase, cari nu pot să altereze legea speciilor și a familiilor.

În societatea noastră, precum în toate societățile din lume, este normal și firesc, ca *meritele* să se impună, *forța* să învingă și *virtutea* până în sfârșit să-și facă drum. Iar toate rezonamentele greșite și *pesimiste* sunt tot așa de protivnice logice adevărate ca și interesul tineretului, pentru că servesc numai ca să-i energizeze forțele și să-l sfătuiască cu viclenie, că virtutea și munca nu-i folosesc nimic și așa se poate arunca în brațele păcatului și ale lenei. Urmări atât de primejdioase ne îndeamnă să condamnăm atât aceste rezonamente, cât și felul de a lucra după îndemnulurile lor.

Dacă ai înfrânt pesimismul și descurajarea, *împărțește-ți* povara, lasă pentru fiecare zi numai ce este al ei, iar celelalte le vei face la vremea lor. În chipul acesta vei ajunge la *triumful succesului*, ceea ce nu este nici ușor, nici imposibil și se poate dobândi numai prin *statornicie în lucru*.

Așa e tradiția în Germania. Băiatul, după trei ani, devine serios, și n'are trebuință de nici o presiune din afară; de acasă nu i se cere să-și termine studiile înainte de a sta șapte ani la universitate. Studentul cu diplomă la etate de treizeci de ani este încă om tânăr în țara nemțească! Nu începe îndoaie, viața studentimii germane are și însușiri foarte prețioase. Corporațiile sale însă, în felul cum au funcționat și funcționează mai toate, nu conțin lucruri de invidiat și de urmat. Căci, orce s'ar opune ca obiecțiune, un fapt este mai pe sus de orice discuție: studenții corporațiilor actuale își risipesc din tinerețe *trei ani frumoși*, în cea mai mare parte pentru o grămadă de extravagante și bâzacoanii.

Dacă odată te ai hotărât să fii student, de ce să nu înveți dela bun început cartea de ți-ai ales?!

Vorbe înțelepte.

Nu te mesteca fără trebuință în cearta oamenilor.

Capriciile sânt moartea iubirii.

Inima nobilă nu face lucrul pe jumătate.

Viața nefolositoare este moarte timpurie.

Anunț.

Deoarece prin ordinul Preavenratului Consistor arhidiecezan din 25 Aprilie Nr. 4188 Școl. pe baza rescriptului Escelenței Sale domnului ministru de culte și instrucțiune publică din 4 Maiu a. c. 47169, examenele de clasă cu elevii din cursurile I, II și III, precum și examenele de calificare învățătorescă de curs cu elevii din cursurile II și III din secțiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan «Andreian» sunt a se ține în acest an până la finea lunii Maiu st. n. a. c., și deoarece candidații admiși la depunerea examenelor de pe acestea cursuri în cale privată au să presteze examenele în rând cu elevii ordinari, pe aceasta cale li se aduce la cunoștință celor interesați, ca cel mult până Marti, în 5/18 Maiu a. c. să se prezinte la direcțiunea institutului.

Sibiu, 28 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători. „Ină țara Domnului”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea luni la ora obicinuită.

Comisar ministerial. Pentru examenul de maturitate la liceul român ortodox din Brașov este numit comisar ministerial dl. Dr. Petru Ionescu, consilier de secție.

Serbare comemorativă. Împăratul Wilhelm a hotărât ca în 21 Octombrie 1915 să se comemoreze activitatea de 500 ani de domnie a casei Habsburgilor. Camera din Berlin făcuse adevărat Habsburgilor jurământul de credință în 21 Octombrie 1415. Serbarea are să se mărginească la festivități școlare în 21 Oct. și la o festivitate bisericească în Duminică următoare din 24 Octombrie. Amănuntele serbării comemorative se vor stabili conform împrejurărilor de pe atunci.

Bani noi de nickel. S'au pus în circulație bani noi de nickel a 10 fileri, cari se deosebesc încă prin culoarea lor gălbie de cei vechi. Se vor bote în curând și monete nouă de câte 20 fileri. Materialul, din care se compun banii aceștia, este: 50% aramă, 40% zinc, și 10% nickel. Se speră, că de aici încolo se va simți mai puțin lipsa banilor mărunți în piețele noastre.

Sfârșitul anului școlar. La gimnaziul de stat al Sibiului, ca și la celelalte institute de învățământ, anul școlar curent 1914—1915 se va termina, conform ordinului dat de autoritățile școlare, cu ziua de Sămbătă 22 Mai înainte de Rusalii. Hotărârea aceasta, motivată prin împrejurările actuale extraordinare, are să fie bine primită atât în cercurile părinților, cât și în cercurile școlare.

Promotie. Domnul Gavril Lădor din Chiești, catolic la gimnaziul superior de stat din Dej, a fost promovat Sămbătă, în 1 Maiu n. c. doctor în științele juridice, la universitatea din Cluj.

Activitate publicistică premiată. Academia maghiară a acordat în anul acesta unul din premiile sale ziarului și scriitorului Rákosi Jenő. Raportul academic spune că dl Rákosi Jenő este „cel mai mare publicist al Ungariei dela restabilirea constituției țacoace”. — dar mai zice următoarele: „în cariera sa — a lui Rákosi — a izbucnit uneori și *fulmurul sovietist*”. Constatarea este a Academiei din Budapesta.

În patrie. Fostul prim-ministru Venizelos al Greciei, cum se știe dela Milano, s'a întors din Egipt acasă în Grecia.

Concesiune teritorială Spaniei. Se anunță din Madrid: Marchizul Lema a intrat în tratări cu Franța și Anglia privitor la concesiunea zonei internaționale zăte a Tangerului în favoarea Spaniei.

Trenurile de băi. Între Sibiu și Oena circulează din 15 Maiu deocamdată numai următoarele trenuri de băi: nr. 8413, 8415, 8414 și 8418. Plecarea din Sibiu este la 8.55 dimineața și la 2 ore după amiază. Plecarea dela Oena la 9.37 înainte de amiază și la 6.41 seara.

Arta de a scrie. În mica publicitate a unei gazete citim următorul aviz: „Somez pe actorul dela teatrul nostru Johann Meyer, să mi plătească în oot zile banii, ce-mi dărește pentru chirie; căci la din contră sânt necesitate să-i public numele în gazeta”.

Deputați francezi la front. Un procent considerabil al deputaților parlamentelor din diferite state ia parte la luptele fronturilor. În armata franceză fac astăzi servicii militare 250 de deputați.

Rechiziție de bani mărunți. Poliția din Zăgreb, în urma dispariției banilor mărunți din circulație, a pornit cercetare în cerul negustorilor și în industrișilor, să sile nu cumva banii mărunți să îngâmbească în corect în casele lor? S'a căutat la doi comercianți și s'a găsit o sumă de 7500 bani de aramă, nichel și argint. Suma aceasta s'a schimbat la filia a băncii austro-ungare din Zăgreb și s'a pus imediat în circulație.

Grevă generală în caz de război. Comitetul central din Turin al sindicatelor muncitorești a hotărât, ca în cazul când Italia ar intra în război, va propune sindicatului central social-democrat să se proclame greva generală a muncitorimii italiene. Cel mai apropiat congres socialist se va întruni la Milano. Partidul din Turin al social-democraților are să continue egiția în contra războiului.

Vaporul scufundat. Marele vas englez *Lusitania*, cel mai reșede vapor pe linia dintre Liverpool și New York, avea o greutate de 38 mii de tone, mașinărie cu putere de 70 mii de cai. Pe o-ă putea să înainteze 24—26 mile engleze sau mile marine (un mil marin = 1852 kilometru): va să zică 46 kilometri. Pe vapor încăpeau 2350 pasageri în clasă I, II și III. Primele două clase erau aranjate cu lux mărit. Apartamente întregi stăteau la dispoziția călătorilor, se înțelege de sine pentru prețuri oribile. Dar chiar și călătorii cari își luau cabine simple, se puteau folosi de confortul rafinat al vaporului: patru lifturi, enorme sale de petreceri, grădini de palmi, băi, alte sale de sechitate, de mâncare, de muzică, de fumat, coridoare acoperite s. a. În fiecare dimineață apărea gazeta pe 32 pagini, redactată pe vapor cu știrile cele mai nouă ale telegrafiei fără sârme. Toate bunătățile și frumusețile acestea zac astăzi în adâncurile oceanului: un șiret mititel submarin a zdrobit uriașul inerezut și mândru.

Dela spitalul militar. A murit glotășul *Mihail Pap*, dela regimentul de infanterie numărul 32, din Gherla, comitatul Solnoc-Dobâca, de 28 ani, și va fi înmormântat astăzi, în 12 Maiu n. la orele 3 d. a. după ritalul romano-catolic, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc.

Muzeu deschis. Muzeul reuniunii ardelenice pentru științe naturale în Sibiu este deschis toată vara și se poate vizita gratuit în fiecare Duminică și Joi dela 11 până la 1 oră d. a. În alte zile prețul de intrare este 60 fileri de persoană, de copii se plătește câte 20 fileri (biletele se vând la poartă, intrarea din strada Reissenfel). Tinerimea școlară, sub conducerea învățătorului, are intrare liberă în orice zi, dacă întâi se a nuntă la muzeu.

Militare. Au mai fost avansați: la gradul de *subcolonel* majorul Alexandru Pop din statul major; la gradul de *major*: căpitanii Iosif Marșau din reg. de inf. nr. 75, Gheorghe Rașcu din reg. 85, Ilie Ciugudeanu și Eugen Mihali; la rangul de *capitan*: locotenentii Lucian Ivașcu din reg. 42, Mircea Păscuț reg. 102, Al. Pop reg. 33, Florian Medrea reg. 1, Aug. Novac reg. 4, Mihai Coliban reg. 5; la rangul de *locotenent*: sublocotenentii Grigorie Verzar reg. 5, A. Fleșar reg. 96, Valer Brăila reg. 29, G. Cotruș reg. 74, Aurel Moldovan reg. 64; la rangul de *sublocotenent* cadetii: Traian Popa reg. 37, Ioan Sărb 91, Matei Mocan 3, Miron Serb 61, Olimpiu Chendi 5, Aurel Mănguța 39. — La cavalerie: la rang de *capitan* G. Bocneriu din reg. de husari nr. 1; la rang de *locotenent*: Nicolae Cavalier de Goian reg. 2 și Ilie Neguș reg. 13. — La artilerie: la rangul de *locotenent*: Alex Vancea reg. de art. 35, Aurel Cărpășanu reg. 33 și Iosif Novac reg. 11; la rangul de *sublocotenent*: Adrian Biju reg. 12 de obuziere. — La artileria de cetate, la rang de *capitan*: Ion Săracu reg. 2. — Căpitan auditor a fost avansat locotenentul Camilo Piso. — Medic superior de stab. el. II. este numit Samuil Rășcu; medic de regiment Zeno Dumitrescu dela spitalul de garnizoană nr. 22; medici superiori: Leonida Domide și Emil Man. — S'au mai făcut, afară de acestea, pe ziua de 1 Mai 1915 numeroase avansări în corpul ofițerilor de rezervă la toate armele.

Aviz. Dela magistratul orașului nostru se anunță că clasificarea cailor în Sibiu se va ține Sămbătă în 15 Mai n. în Târgul cailor, Rossplatz, între orele 7 și 12 n. de a. și 2—6 după amiază. Se plătește: pentru un cal de călărit 825 cor.; pentru un cal de trăsură ușoară 850 cor.; pentru un cal de trăsură grea 1000 cor.; și pentru un cal de povară 400 cor.

Concert de binefacere. D-șoara Ana Voileanu și d-nul Ionel Crișan vor executa în concertul care va avea loc Vineri în 14 Mai st. n. în sala festivă a muzeului Asociațiunii. compoziții de I. S. Bach, B. Schumann, F. Chopin, C. Loewe și Ch. Gounod, cât și bucăți de ale compozitorilor noștri G. Dima, T. Brediceanu și T. Popovici. Bilete se vând la Librăria arhidiecezană. Începutul concertului la 1/2 8 ore precis.

Analfabeți. Zărul vienez N. Fr. Pr. scrie, că printre ofițerii ruși, făcuți prizonieri în Galizia apuseană, se găsesc numeroși analfabeți. Semn, că armata rusească suferă mult în lipsa de ofițeri.

Ce se gândește la Londra? Englezii, mai demult deplin încrezători în victoria armelor aliate, acum fac rămășag la bursa din Londra, că birușorii su să fie — germanii.

Avis proprietarilor de oi. Primind mai multe scrisori dela unii proprietari de oi din Ardeal, ca răspuns le aduc la cunoștință celor interesați, că în urma unei ordinații noi a d-ului ministru reg. ung. al agriculturii, să dă singuraticilor și comunelor îngăduință, ca să importeze din România oi, pe lângă supraveghere și control sever economic, făcut din partea autorităților competente, însă numai pentru susținerea și sporirea contingentului lor de oi scăzut, deci numai pentru pășire. Petitiile pentru a obține asemenea îngăduință, provăzute cu datele necesare, proprietarul are să le înainteze dlui prim-pretor, sau de adreptul ministerului de agricultură. Fiindcă e nevoie de multe feluri de date și formalități, a căror descriere e împreunată cu multă pierdere de vreme, răspuns și îndrumare în scris, asupra lor nu pot da; însă cu plăcere le stau la îndemână tuturor cari în asemenea afaceri mă vor cerceta personal. Dr. Emil Babes, adv. în Budapesta (VIII Szank-a'y-utca Nr. 16.)

Bioscopul Apollo de pe Piața Hermann va reprezenta Mercuri și Jui în 12 și 13 Maiu n. 1915: 2 mari filme senzaționale. Grupa Marco, variată. Trecut și fericire, dramă socială în 3 acte. Haina cea nouă, comedie. Chia stricăță, dramă criminală în 3 acte. Jucată de cei mai excelenți actori germani. Romeo în teatru, umoristic. Sămbătă și Duminică: Vagabondul, p'esa populară.

Chemare.

Sunt chemați la serviciul activ de gloate pe ziua de 15 Mai 1915 la comanda de completare de honveze, competență după locul de locuință, toți acei foști rezerviști supletori, obligați la gloate, supuși ungari, împărțiți la armata comună ori la honvezime, cari sub durată obligamentului lor de serviciu nu au fost chemați pentru a fi instruiți militarmente și astfel nu sunt instruiți militarmente; mai departe toți acei preoți ordinați (sfînțiți) de oricare confesiune, cari din orice motiv nu și-ar continua chemarea proprie.

Cei ce se prezintă, vor aduce cu sine, putând face, vestimente și albituri, palton de postav și încălțăminte tari, la tot cazul însă unelte de mesă, blid și hrană pe două zile.

Proprietarii acestor obiecte de îmbrăcăminte și de echipament, dacă acelea s'ar califica de folosibile în serviciul militar, vor fi după valoarea acelora despăgubiți.

Indivizi cari sunt provăzuți cu foaia de legitimare pentru glotași (cărțică de legitimare), vor călători gratuit pe calea ferată în aclassa treia (a doua pe vapor); însă această foaie de legitimare pentru glotași (cărțică de legitimare) este a să vza de cu vreme, înainte de plecarea trenului sau a vaporului, la distribuția biletelor.

Acel obligat la gloate chemat la serviciu, care nu s'ar prezenta la termenul și locul indicat, va fi adus cu forța și, conform § lui 4 din articolul de lege XXI din 1890 despre pedepsirea neascultării poruncii de chemare militară, va fi pedepsit cu închisoare până la doi ani.

Acei indivizi obligați la gloate, cari doresc a intra voluntar în honvezimea r. u. ori în armata comună, își pot alege înșiși corpul de armată între limitele legii, însă după intrarea în serviciul activ numai la acel corp își pot cere înrolarea, la care au fost împărțiți ca indivizi obligați la gloate.

Budapest, Aprilie 1915.

Nr. 202/1915.

(71) 1—3

Concurs.

Cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 24 Februarie a. c. Nr. 1783 B's. pentru întregirea parohiei de cl. II Feneș, protopresbiteratul Abrud, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Ceice dorește a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite conform legilor din vigoare acestui oficiu în termenul arătat și pe lângă prealabila încredințare a subsemnatului se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra.

Abrud, 1 Aprilie 1915.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 3851/1915 Ep.

(68) 2—3

Publicațiune.

Pentru trebuințele seminarului Andreian se recer în cursul anului școlar 1915/1916 120 stângini lemne de fag neplutite de prima calitate, cari vor trebui așezate în curtea seminarului la 15 Iulie n. a. c.

Ofertele să se înainteze la consistorul arhidiecezan până la 1 Iunie 1915.

Sibiu, din sedința senatului episcopesc, ținută la 18 Aprilie 1915

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 108/1915.

(69) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Almașul mic cu filia Bunești, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și pe lângă emolumentele fasonate în coala B.

Cererele de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții — pe lângă restricțiile regulamentare — să se prezinte în comună spre a celebra, cuvânta și a face cunștință cu poporul.

Geoagiu, la 7/20 Martie 1915

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Geoagiului.

Ioan Popoviciu
protopop.

Nr. 165/1915.

(66) 3—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa III Banpotoc cu filia Chimindia pe baza ordinației Prea Venerabilului Consistor din 1 Aprilie a. c. Nr. 3340 Bis 1915 se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. cu privire la întregirea dela stat.

Reflecții la acest post au a-și așterne cererile de concurs în regulă în termenul fixat subsemnatului oficiu protopopes, având a se prezenta în respectiva comună, în vre-o Duminică sau sârbătoare pentru a cânta, predica, eventual celebra.

Deva, la 14 Aprilie 1915.

Oficiul protopopes gr.-or. în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 366/1915.

(65) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Șomfalău cu filia Adămuș, din protopresbiteratul Târnavei, la Ordinul Prea Venerabilului Consistor arhidiecezan Nr. 3332 Bis. din 7 Aprilie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescise de normele în vigoare — la subsemnatul oficiu protopresbiterat, având a se prezenta după încunștințarea protopresbiterului cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial la biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare, spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetateadebaltă, 16 Aprilie 1915.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al tractului Târnava.

Nicolae Todoran
protopop.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Constituția

bisericeii gr.-or. române din Ungaria
și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidiecezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

In editura Comisiunii administrative a
tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

a
bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem. cu binecuvântarea Excelenței Sale arhimandritului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania Ioan Meșianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolara, sub titlul: „Τὰ συμβολικά βιβλία”. Atena. 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de 2 cor. 50 fil.

Revănzătorilor li se dă rabat 20%.

„LUMINA”

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.

FILIALE:

SIBIU, strada Cîsnădiei Nr. 7.

MURĂȘ-OȘORHEIU și TURDA.

Capital K 600,000.— Fonduri K 50,000.—
Depuneri „ 2,000,000.— Active „ 2,800,000.—

Primește depuneri **50% interese fără anuț.** Pentru depuneri fructificare cu **50%** ner mai mari de durată mai lungă cu anuț, dela corporațiuni bisericesti și a. și dela particulari se acordă și interese mai mari. — Darea după interesele de depuneri o p'ătește institutul. — Depuneri se pot face și prin postă fără spese prin curi, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

(40) 12—

Diracțiunea.

Redactor responsabil Teodor V. Pașian.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.**Biblioteca Teatrală**

edată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bucătăreasa, comedie

intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcățian-Rubenscu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patru loguri. Prețul 20 fileri.

+ 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie

intr'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie

intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog.

Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie

intr'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie

în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie intr'un act.

Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă

istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteline, Invingeri strălucite, piesă intr'un act. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri.

+ 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie

intr'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul

40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prișcu. Prețul 30

fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie intr'un act. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Por-

nirile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri.

+ 5 fil. porto.

Nr. 2—3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4—5—6. I. N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri.

+ 10 fil. porto.

Nr. 7—8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina,

Primejdia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54—55—56. Bulgarii, Folioasele Chemiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5

fil. porto.

Nr. 57—58—59. Apărarea Națională, Rușii și Sgârzenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7—8—9. H. G. Wells, Primii Oameni

în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romane. Prețul 60 fil. + 10 fileri.

porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Japonieză, roman din viața japoneză. Prețul

60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțioșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă

în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131—132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I—II. Prețul 60 fileri.

+ 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribeagul. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Saltikow Șcedrin, Povești. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Rozica. Prețul 30

fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba

lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața

plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30

fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143—144. Camille Cocuand, Suferințele Vulturului. Prețul 60 fil. + 10

fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul

negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărlan, Fără noroc. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hago. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacolliot, Vânătorii de robi

dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de

alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. La-

croix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Enrie IV, istoria

anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10

fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Bea-

trice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil.

+ 5 fil. porto.

Nr. 863—864. Vasile Conta, Incercări de

Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil.

+ 10 fil. porto.

Nr. 865—866. G. Alina, Arta de a vorbi

în societate și diferite ocazii. Principii

oratorice și modeluri de toasuri, mici

cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867—868. Iohn Raskin, Comori și Gră-

dini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10

fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenitescu, Pui de Lei, poezii

Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5

fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și

Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotniță. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul

Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, no-

vele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874—875. Paul Bourget, Dureri de

Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876—877. Dem. Mledenovici-Dalmed,

Curs Teoretic și Practic de Scamatorie.

Magie artificială. Prestidigitatie pentru

amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri.

+ 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru

copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879—880. Alfred de Musset, Emelina

Margot, romane. Prețul 60 fil. + 10 fil.

porto.

Nr. 888—889. V. Conta, Teoria Fatalis-

mului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Sallustius, Despre Conjurația

lui Catilina, trad. din latinește. Prețul

30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891—892. I. Budai-Deleanu, Tîganiada,

poemă eroic-comică în 12 cânturi. Prețul

60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turghenev, Anciar sau Arborele

Morții. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Casta-

liei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romane și

schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.